

Progresjonsplan

Progresjonsplanen beskriver hvordan vi i Kværnerbyen FUS barnehage jobber med rammeplanens syv fagområder. Progresjon betyr fremskritt. Det du ikke får til i dag, klarer du i morgen. Progresjon er en prosess, og vi voksne i barnehagen vil delta, støtte, motivere, samhandle, inspirere og veilede barna i denne prosessen. Fagområdene vil sjelden opptre isolert, da flere områder ofte vil være representert samtidig i lek, temaarbeid og hverdagsaktiviteter.

Kommunikasjon, språk og tekst

Jord og Luft	Ild og Vann	Skolestartere
Vi bekrefter og gjentar det barna uttrykker, gjør og ser, slik at barna kan utvikle sitt verbalspråk og begrepsforståelse. Vi bruker språket til å skape gode relasjoner.	Vi støtter barna til å bruke ord for å uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.	Vi inviterer barna til ulike typer samtaler der barna får mulighet til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål, blant annet gjennom ulike språkgrupper.
Vi er oppmerksomme på barnas kroppsspråk og hjelper de til å tolke og sette ord på egne og andres følelser og opplevelser.	Vi oppfordrer barna til å bruke språket som redskap til å løse konflikter.	Vi oppfordrer barnet til selv å ta ansvar for å løse konflikter ved å bruke språket, og reflektere over situasjonen. Voksne veileder og støtter ved behov.
Vi bruker konkrete, og leser peke – og bildebøker som er tilpasset barnets alder og interesse, samt barnegruppens mangfold.	Vi bruker og skaper bilder, bøker, historier og dramatiseringer som utgangspunkt for samtale og refleksjon.	Barna er delaktige i språkuttrykk som blant annet teater, sang og dans med publikum.
Vi leker med lyd og rytme i språket gjennom rim, regler, sang og eventyr.	Vi inviterer barna til ulike typer samtaler ved f.eks. dagtavle der barna får mulighet til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål. Vi oppfordrer barna til å improvisere og eksperimentere med rim, rytme og sang.	Vi lar barna utforske og få erfaringer med ulike skriftspråkuttrykk som tegning og bokstaver, og gjennom lese- og skriveaktiviteter med materiell utgitt fra Utdanningsdirektoratet.

Vi hjelper barna med å øve på å ta imot og følge opp enkle beskjeder.	Barna øver på å ta imot og følge opp beskjeder med to ledd.	Vi jobber med at barna skal kunne ta imot beskjeder, oppfatte kollektive beskjeder, samt lytte til hverandre.
---	---	---

Kropp, bevegelse, mat og helse

Jord og Luft	Ild og Vann	Skolestartere
Barna skal få kjennskap til god hygiene ved håndvask etter utetid og før måltid.	Vi snakker med barna om smittevern og hygiene.	Barna skal få en begynnende forståelse for sammenhengen mellom helse, aktivitet og et sunt kosthold.
Vi legger til rette for at barna kan øve på å kle av og på seg selv, slik at de kan utvikle sin selvstendighet.	Vi støtter og veileder barna i forhold til selvstendighet i ulike situasjoner, f.eks. i fin -og grov-motoriske aktiviteter.	Vi stiller større krav til barnas selvstendighet, f.eks. ved påkledning, måltidsituasjon og toalettbesøk.
Vi lærer barna til å si «stopp» når det skjer noe de ikke vil, bli trygge på egen kropp, og få en positiv oppfatning av seg selv.	Vi oppfordrer barna til å regulere og kontrollere egne handlinger ved å øve på selvregulering.	Vi veileder og støtter barna i deres rett til å bestemme over egen kropp, og samtidig ha respekt for andres grenser.
Vi lar barna videreutvikle sine motoriske ferdigheter ved at de får mulighet til å krabbe, gå, rulle, løpe, hoppe og klatre både i barnehagen og i nærmiljøet.	Vi lager hinderløyper, aker, går på skøyter, klatrer, spiller ballspill, sykler, i tillegg til at barna lærer regel- og bevegelsesleker.	Barna oppfordres til å ta initiativ, opprettholde og avslutte aktiviteter på egenhånd, som f.eks. regelleker, rollelek, ballspill og bevegelseslek.
Vi lar barna smake, føle, se og kjenne på mat, og legger til rette for positive måltidsopplevelser.	Vi legger til rette for et variert kosthold der barna skal være deltagende i matlagingen.	Barna skal få innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.
Vi skal støtte barna i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.	Vi oppfordrer barna til å sette ord på vanskelige opplevelser og utfordringer de kan møte her og nå, og senere i livet.	Vi har fokus på barnas psykiske helse, og gir barna en begynnende forståelse for empati og hvordan egne handlinger kan påvirke andre.

Kunst, kultur og kreativitet

Jord og Luft	Ild og Vann	Skolestartere
Ved å bruke barnehagens rom og materialer, støtter vi barna i å være aktive, bruke fantasi og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk.	Barna får skape egne kunstneriske og estetiske uttrykk som er knyttet til temaet vi jobber med ved å ha tilgang til rom og materialer	Vi støtter barna i deres planlegging når de ønsker å skape noe, og veileder de til å finne redskaper og materialer for å oppnå ønsket resultat.
Vi lar barna bli kjent med ulike bøker, historier, fortellinger og kulturer, også gjennom dramatisering.	Vi motiverer barna til å bruke fantasien, og uttrykke seg gjennom musikk, dans og drama og annen skapende virksomhet.	Sammen med barna lærer vi om, og bidrar til at kulturelt mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen.
Vi verner om toddlerkulturen og lar barns kroppslige lek få plass – barna får utfolde seg gjennom musikk, dans og sang.	Sammen med barna bearbeider vi inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk, gjennom skapende virksomhet ute og inne.	Vi gir barna anledning til å bli kjent med et mangfold av tradisjoner og kunst- og kulturuttrykk fra fortid og samtid.
Barna får være delaktige i små forestillinger og dramatisere i mindre grupper og i fellessamlinger.	Barna er delaktige og er med på å skape innhold i forestillinger og dramatiseringer. Barna trener på å stå foran både stor og liten gruppe.	Barna får muligheten til å skape eget innhold i historier, forestillinger og dramatiseringer.
Vi legger til rette for at barna opplever mangfold, glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet. Vi er lydhøre, anerkjennende og imøtekommer barnas egen tradisjonskultur og barnekultur.	Vi fremmer barnas lyst til å gå videre i utforskning av kunst, kultur og kreativitet.	Vi har samtaler med barna om deres og andres kunstneriske og kulturelle uttrykk.

Natur, miljø og teknologi

Jord og Luft	Ild og Vann	Skolestartere
Barna får utforske ulike måter å bruke tekniske leker og aktivitetsmaterieill på.	Barna får erfaringer med tekniske gjenstander som er en del av vår hverdag, og får mulighet til å utforske, leke, lære og selv skape noe gjennom digitale uttrykksformer.	Sammen med barna utforsker vi kreativ og skapende bruk av digitale verktøy, for eksempel ved å bruke PC, iPad og kamera.
Barna skal få oppleve naturen, og utforske og undre seg over fenomener, dyr og dyreliv og naturmaterialer.	Vi undrer oss over endringer i naturen slik at barna får kjennskap til skiftninger mellom årstidene.	Vi skaper samtale og refleksjon sammen med barna om klima og miljø.
Barna skal få erfaring med ulike årstider og oppleve glede ved å være ute, og gå på kortere turer, i all slags vær.	Vi går på varierte og lengre turer i vårt nærmiljø gjennom hele året og i all slags vær	Vi øver på trafikkregler og hvordan samhandle med natur og miljø, på lengre og varierte turer, i all slags vær.
Vi lærer barna å ha respekt for, ta hensyn til og å ta vare på natur- og dyreliv, slik at de får en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling.	Vi studerer og undrer oss over dyreliv og naturfenomener. Vi lærer barna å ta vare på vår jord slik at de kan videreutvikle sin forståelse for bærekraftig utvikling.	Sammen med barna lærer vi om gjenbruk, kildesortering og bærekraftig utvikling. For eksempel hva som skjer med søppel som blir liggende igjen i naturen.
Barna skal få utforske og sanse naturen på forskjellige måter gjennom kroppslig erfaring.	Vi legger til rette for mangfoldige opplevelser og lek i naturen.	Sammen med barna bruker vi naturen som en arena for kroppslige utfordringer og lek.

Etikk, religion og filosofi

Jord og Luft	Ild og Vann	Førskolebarna
Barna får oppleve at vi er ulike, du er deg og jeg er meg.	Sammen med barna filosoferer og undrer vi oss over forskjellige væremåter, levemåter, kulturer, religioner, følelser og verdier.	Sammen med barna lærer vi om, og undrer oss over, at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på.
Barna får øve seg på sosiale ferdigheter som å dele, trøste, hjelpe hverandre og vente på tur.	Vi viser og forklarer barna forskjell mellom rett og galt, og lærer de å ta hensyn til og vise respekt for hverandre.	Barna skal lære seg å tenke seg frem til gode valg, for seg selv og andre.
Barna får kjennskap til tradisjoner knyttet til ulike religioner, kulturer, høytider og merkedager.	Gjennom samtaler, bøker, historier, bilder, fortellinger og eventyr inspirerer vi barna til å reflektere over ulike religioner, kulturer, høytider og merkedager.	Vi skaper samtaler og refleksjon sammen med barna om respekt for mangfoldet i Norge som et flerkulturelt samfunn.
Vi gir barna muligheten til å øve på å ta kontakt, og opprettholde kontakt med andre i lek og samspill.	Barna utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.	Vi snakker med barna om den gyldne regel: Du skal gjøre mot andre det du vil at andre skal gjøre mot deg.
Sammen med barna har vi fokus på gruppetilhørighet og fellesskap, ved for eksempel å ha opprop i samling, og snakke om barna som både er i barnehagen, og de som ikke er der.	Barna får lære å kjenne igjen og sette ord på egne og andres følelser. Og de får oppleve at det er greit å vise følelser av alle slag, samtidig som handlinger også må reguleres.	Vi legger til rette for å skape et godt miljø i barnegruppen gjennom felles opplevelser og erfaringer, som kan styrke samhold og tilhørighet.

Nærmiljø og samfunn

Jord og Luft	Ild og Vann	Skolestartere
Vi triller eller går på turer i nærmiljøet for å bli kjent med omgivelsene.	Vi gir barna mulighet til å utvide sitt nærmiljø og sin kunnskap ved å dra til historiske plasser og på lengre turer.	Vi gir barna mulighet til å få kunnskap om og erfaring med sitt nærmiljø.
Vi observerer og lytter til barnets ønsker, interesser og behov, slik at de får en begynnende erfaring med at de selv kan påvirke hverdagen.	Vi observerer og lytter til barnas behov, slik at de erfarer at deres valg kan påvirke situasjonen både for dem selv og andre	Vi oppmuntrer barna til å kunne ta ulike perspektiver og ta hensyn til hverandre i små og store grupper.
Sammen med barna utforsker og opplever vi forestillinger, musikk, bøker, bilder, historier og film for å erfare og lære om nærmiljøet, samfunnet og verden.	Gjennom samtaler, fortellinger, historier, bøker, musikk og bilder reflekterer vi over at vi skal fremme likestilling, få like muligheter og motvirke diskriminering, fordommer, stereotyper og rasisme.	Vi reflekterer rundt lover og regler, og ulike måter å organisere et samfunn på .
Vi legger til rette for at barna blir kjent med, og har mulighet til å danne gode relasjoner til de andre barna på basen.	Vi har fokus på at alle barn skal føle tilhørighet til gruppa, og ha venner å leke med	Vi lærer barna å inkludere hverandre og ha forståelse for likhet og forskjeller.
Gjennom lek og varierte aktiviteter, får barna en begynnende erfaring med å lytte til, forhandle og diskutere med andre.	Vi lar barna få kjennskap til, og en begynnende forståelse for demokrati, lover og regler	Barna skal få utvikle sin kunnskap om demokrati, lover og regler

Antall, rom og form

Jord og Luft	Ild og Vann	Skolestartere
Vi teller sammen med barna i ulike situasjoner og gir barna erfaringer med at det finnes ulike mengder og tall.	Vi bruker sang, rim, regler og eventyr som for eksempel «Geitekillingen som kunne telle til ti», som verktøy til å forstå hvorfor man teller og sette det vi har lært inn i en sammenheng.	Sammen med barna bruker personalet matematiske begreper i hverdagen, og gjør barna oppmerksomme på antall, rom og form i omgivelsene.
Vi gir barna mulighet til å bli kjent med rytmen i å telle, og å lære hva tallene heter.	Sammen med barna bruker personalet matematiske begreper i hverdagen, slik at barna kan utvikle sin begrepsforståelse.	Barna øver på å mestre regler i kort- og brettspill, og vil etter hvert kunne løse oppgaver riktig for å drive spillet videre på egenhånd.
Gjennom samtale, lek, opplevelser, musikk og sang får barna bli kjent med geometriske former, tall-regler og preposisjoner.	Vi gir barna mulighet for lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, par kobling, orientering og visualisering	Vi øver på å mestre regler i kort - og brettspill selv, og kunne løse oppgaver riktig for å drive spillet videre.
Gjennom lek og dagligdagse gjøremål øver barnet opp sin matematiske forståelse, som for eksempel ved rydding og sortering.	Barna får erfare ulike typer størrelser, former og mål, for eksempel ved rydding og sortering av leker og gjenstander, og gjennom opplevelser og erfaringer i naturen.	Barna øver på å sortere etter størrelse, form og farge, og samtidig bruke matematiske begreper.
Barna får utfolde seg på basen, på hopperommet, i garderoben, ved hinderløyper m.m, hvor barna bruker kroppen og sansene, og utvikler sin begynnende romforståelse.	Vi leker med romforståelsen ved bruk av ulike sanser.	Vi øver på å lokalisere i rommet, omgivelsene og nærmiljøet ved bruk av enkle kart

